

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. de heer drs. M.J. van Rijn, staatssecretaris
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

Onderwerp Inkoopbeleid in relatie tot overheidsbeleid

datum

17 juli 2014

Geachte heer Van Rijn, beste Martin,

ons kenmerk

MKO/14u.0467

Met deze brief vraag ik dringend je aandacht voor de wijze waarop zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten via hun inkoopbeleid invulling geven aan de hervorming van de langdurige zorg. Het proces van contracteren komt nu op gang en daarmee wordt voor zorgorganisaties concreet hoe de hervorming van de langdurige zorg voor hen gestalte krijgt in 2015.

in behandeling bij

Mw. M. Koelemij

doorkiesnummer

030 273 9757

Inkoopbeleid zorgkantoren

pagina

1/4

Op basis van een eerste analyse van de inkoopdocumenten van zorgkantoren en de vele signalen die we krijgen van verontruste leden, hebben we zeer grote vraagtekens of het inkoopbeleid wel in lijn is met het overheidsbeleid en met de afspraken in de verschillende akkoorden.

Een gepland overleg hierover met VWS, ZN, VGN en ActiZ deze week is om voor ons onbegrijpelijke redenen door ZN afgelast. Dit overleg is dringend noodzakelijk om helderheid te geven aan cliënten en medewerkers.

Het genoemde zal grotere negatieve werkgelegenheidseffecten hebben dan aanvankelijk gedacht.

We hebben dit besproken in een extra bestuursvergadering van ActiZ en vinden dit zo urgent dat ik me nu tot je richt.

Constateringen inkoopbeleid zorgkantoren

De eerste constatering is dat ofwel zorgkantoren in 2015 al anticiperen op de bezuiniging van € 500 miljoen die voor 2017 gepland staan, ofwel dat de beschikbare middelen voor zorgkantoren ontoereikend zijn voor het beleid in 2015. Het

inkoopbeleid van zorgkantoren wekt de stellige indruk dat geanticipeerd moet worden op de bezuiniging van € 500 miljoen. Achmea bijvoorbeeld motiveert een tariefsafslag van 4% "als gevolg van de doorvertaling van VWS-beleid naar de beschikbare contracteerruimte (p.13)". CZ vermeldt bijvoorbeeld dat: "Deze keuze impliceert dat de aangekondigde bezuinigingen zullen worden doorgevoerd in het tarief en volume ..." (p. 9).

Er is echter in alle akkoorden die gesloten zijn, **absoluut geen sprake van bezuinigingen** op de WLZ voor 2015.

In algemene zin krijgen we de stellige overtuiging dat met het inkoopbeleid sneller wordt geëxtramuraliseerd dan het overheidsbeleid beoogt én de praktijk toestaat. Zorgkantoren hanteren zeer forse percentages voor de afbouw van cliënten met lage ZZP's, de inkoop van lage ZZP's wordt bevroren, vrijvallende plaatsen van lage ZZP's en VPT mogen niet meer worden opgevuld en plaatsen voor cliënten met hoge ZZP's moeten worden ingeleverd. Het is absoluut niet duidelijk hoe dit te rijmen is met het aantal cliënten dat nu in zorg is. Zij behouden immers hun rechten. Ook is niet duidelijk hoe dit past bij de verwachte instroom van cliënten die in 2015 op grond van het overgangsrecht moeten kiezen om wel of niet in aanmerking te komen voor intramuraal verblijf.

Als gevolg van het financiële kader en de gekozen methodiek, is er onvoldoende ruimte voor de zorgverzekering die verwacht wordt in 2015. Zorgkantoren geven dit zelf ook aan.

Bovengenoemde punten raken fundamenteel aan de verhouding tussen het overheidsbeleid en het inkoopbeleid van alle zorgkantoren. Overigens, brengen zorgorganisaties ook nog vele andere knelpunten rechtstreeks aan de orde bij de zorgkantoren.

Inkoopbeleid in relatie tot overheidsbeleid

ActiZ gaat ervan uit dat van de zijde van VWS een goede analyse wordt gemaakt van het inkoopbeleid en hoe zich dit verhoudt tot het overheidsbeleid. Ik ben zeer benieuwd tot welke conclusie dat leidt. Als het beleid van zorgkantoren geen goede vertaling is van het overheidsbeleid, verwacht ik dat je handelend optreedt.

Voor zover zorgkantoren op een juiste manier uitvoering geven aan het overheidsbeleid, constateert ActiZ dat via de contracteerruimte onvoldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld aan zorgkantoren om uitvoering te geven aan het overheidsbeleid. Dan is aanpassing van het budgettaire kader voor 2015 noodzakelijk.

Doordat zorgkantoren hun inkoopbeleid een maand later hebben gepubliceerd zijn de processtappen opgeschoven. Na de nota van inlichtingen (1 augustus) is het inkoopbeleid definitief en hebben zorgorganisaties nog twee weken om hun offerte in te dienen. Dat is buitengewoon kort gelet op de complexiteit van de inkoop en het grote belang voor zorgorganisaties. Daarom vraag ik nogmaals je aandacht om deze termijn te verlengen.

Inkoopbeleid zorgverzekeraars voor wijkverpleging

Ondertussen wordt ook steeds meer bekend over het inkoopbeleid van zorgverzekeraars voor wijkverpleging. Wat daarbij opvalt is de zeer forse ombuiging die uit het inkoopbeleid spreekt. CZ komt bijvoorbeeld met een korting van 19% (4% tarief, 15% volume) waarmee voor zorgorganisaties een nog veel grotere opgave op handen is dan wij hadden verwacht. Een opgave die ook veel groter is dan eerder is afgesproken met alle partijen, op grond van het overheidsbeleid.

Daarnaast wil ik je wijzen op de brief van Menzis gericht aan zorgorganisaties over aanpassing van de richtlijn omtrent tijdsregistratie, hetgeen leidt tot extra administratieve lasten en aanpassing van systemen noodzakelijk maakt. Dit is contrair aan het kabinetsbeleid om een einde te maken aan gedetailleerde tijdsverantwoording.

Aanbestedingen gemeenten

Bij gemeenten is het proces over het algemeen nog niet zo ver gevorderd, maar wat zich al wel aandient is de zeer grote diversiteit, die op basis van de afspraken, onverklaarbaar is.

Dat creëert grote en ook volstrekt onnodige onduidelijkheid over de effecten voor cliënten en medewerkers.

Wij horen ook dat er zeer forse kortingen op begeleiding worden toegepast. Een groot aantal gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werkt met een inkoopbureau dat in een document aangeeft: "Dienstverlener levert vanaf 1 januari 2015 de volgende producten tegen de Nza-tarieven 2014 met daarop een korting van 25-30%."

Negatieve effecten inkoopbeleid

Op basis van de inkoopdocumenten en de zeer krachtige en duidelijke signalen van onze leden komen wij vooralsnog tot de conclusie dat het inkoopbeleid de effecten voor zorgorganisaties en hun cliënten en de medewerkers onhanteerbaar maken. Hierdoor zullen ook de negatieve effecten op de werkgelegenheid veel groter zijn dan wij aanvankelijk hadden ingeschat op basis van het overheidsbeleid.

Gelet op het enorme belang hiervan lijkt het me goed om je nu al van deze zeer grote zorgen op de hoogte te stellen. ActiZ en haar leden zijn zich op basis van ons eigen beleid en visie op de ouderenzorg, zeer bewust van de grote veranderingen, die op stapel staan. Daarnaast realiseren we ons ook dat de bezuinigingen voor onze organisaties zeer indringende gevolgen hebben voor organisaties. Dit zal leiden tot saneringen en inkrimpingen, maar ook tot vernieuwingen en innovaties, waar we al volop mee bezig zijn.

Dringend verzoek

We hebben de afgelopen periode met jou en andere partijen duidelijke afspraken gemaakt en betreuren het zeer dat het overleg gisteren door ZN is afgelast.

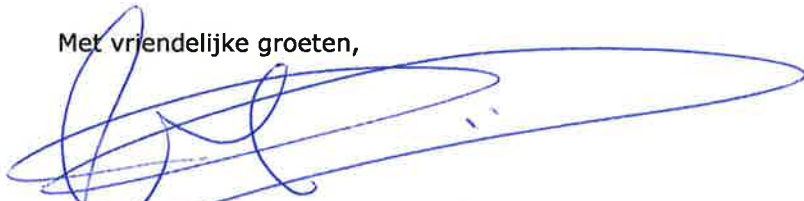
Zeker gezien de bovengenoemde zorgen wil ik je vragen om richting inkopende partijen handelend op te treden om de grote negatieve effecten voor cliënten en medewerkers en de bedrijfsmatige risico's voor zorgorganisaties, zoveel mogelijk te beperken. Op basis van onze analyses en signalen, zijn we van mening dat inkopende partijen eigen afwegingen maken, die niet passen in de gemaakte afspraken. Maar die bovendien, en dat is natuurlijk veel erger, de noodzakelijke sanerings- en

vernieuwingsopgaven, waar onze leden volop mee bezig zijn, zeer frustreren.

Uiteindelijk zijn cliënten en medewerkers daar de dupe van. Dit is ongewenst en niet nodig. De gewenste transitie en transformatie van de langdurige zorg wordt door het de cumulatie van maatregelen ernstig belemmerd.

Ik hoop op korte termijn je reactie tegemoet te zien.

Met vriendelijke groeten,

A large, stylized handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke.

Prof. dr. A.W.P.W. van Montfort *hm*
voorzitter

c.c. ZN, VNG, NPCF, VGN